

Kapitel 13

Marina och Alex landade i ett soligt Zürich varifrån de fortsatte med tåg mellan snötäckta alptoppar, små pittoreska byar och branta grässlätter med idisslande kor med klockor stora som juver runt halsen, via Lugano och Milano och vidare till Venedig där de tog in på ett modest hotell i Castello, bortom de värsta turistdistrikten.

Venedig var allt han sett på film och mer därtill, med kanaler, broar, trånga gränder och öppna piazzor. Samtidigt en stad där nästan allt det som inte var tillräckligt kommersiellt jagats undan. Berömd för sitt kulturarv, numera ökad för billigt krimskrams, dyra pizzor och skenande hyror. Döende.

Medan kvällsljuset spelar i vattenytan och glimmar längs med de husfasader som lyser rödvarma i fullmånens sken, puttrar en fränt doftande tvåtaktsmotor sakta förbi. Svallvågorna skvalpar mot kajkanten.

Den friska havsbrisen sveper med sig dofter av nybryggt kaffe och av kläder på tork mellan öppna fönster. På avstånd hörs musik.

"Vivaldi, *L'Olimpiade*", sa Marina.

"Du har aldrig berättat om dig själv, din bakgrund", fortsatte hon under lyktskenet och förde samtidigt en bit bläckfisk till munnen.

Han vändades över att behöva tackla ämnet, det som varit hade han lämnat bakom sig. Uppväxten ville han helst av allt glömma. Inte heller såg han poängen, de var hans jävla uppdragsgivare och inte hans vänner. En sent påkommen anställningsintervju dessutom. Och vad spelade det förflutna för roll, egentligen.

"Är du expert på förhörsteknik", svarade han sturskt.

Alex lutade sig bakåt med armarna korslagda över bröstet och log i mjugg över sitt retoriska frågesvar.

Marina såg besvärad ut. Han gestikulerade urskuldande och tog en tugga av sina *sarde in saor*, friterade sardiner med sötsur sås. Det var ju inte henne personligen han hade något emot, tvärtom egentligen.

"De vill ju bara veta hur du kommer att uppträda i krissituationer, lära känna dig, veta hur du funkar helt enkelt."

Hon sa *de*, inte *vi*. Nästan vädjande, lite som en ursäkt. Han läste in ett stänk av skuld.

"Det var ingen som skjutsade till fotbollsträningar direkt, eller någon annanstans heller för den delen. Klara sig fick man göra bäst fan man ville."

Dessutom löste han ju den "krissituation", snarare *mordförsök*, som de själva utsatte honom för. Så vad fan mer behövde de veta?

"Men det är ju för att allt ska löpa smidigt...", fortsatte Marina innan hon insåg att det redan var för sent.

"Men för helvete, säg som det är, ni vill krypa under skinnet på mig, som de jävla parasiter ni är."

Föraktet för hennes uppdragsgivare lyste igenom med full kraft.

"Ni lät hela jävla landet stjälas av kriminella som satte ett fyllo vid makten som utsåg sin egen efterträdare som hade en jävla röta med konjunktur och oljepris.

Plötsligt är den där förbannade KGB-spionen nåt jävla helgon. Ni är ju för fan dumma i huvet."

De kunde glömma sin våta dröm om en högt uppsatt spion i det svenska näringslivet om de så mycket som petade på hans själ. Han visste mycket väl hur beroende ryssarna var av sådana som han. Den ryska regimen riskerade att tappa kontrollen om strömmen av intäkter avstannade.

Att stjäla från andra länder var enda sättet att finansiera militärutgifterna och säkerhetstjänsterna *när* oljepriset kollapsade. För det var verkligen en tidsfråga. Det enda han själv riskerade var sitt eget liv, och det var ändå knappt värt nåt.

"Jag jobbar för er så länge som jag tjänar på det själv och för att min solidaritet med de andra är precis lika stor som deras mot mig. Noll och intet!"

Alex tog spjörn med fötterna kring stolsbenen, pressade underarmarna mot bordskanten och fortsatte med emfas.

"Jävla med mig och ni kan stoppa upp samarbetet i röven, hota mig och ni kan **dra åt helvete!**"

Tonfallet var kontrollerat och skrämmande känslolokalt, de bisarra orden noga valda. Ansiktsuttrycket neutralt, han vek inte en millimeter med blicken. Han tog inte skit av någon, inte av *någon*.

"Försök *förtjäna* respekt som omväxling, så jävla svårt är det inte", sade han.

***

Att han haft det tufft visste de ju redan, sinnena var knivskarpa. Trots det vägrade han att hänga ut sina nära anhöriga, även fast de nog förtjänade det. Han skulle säkert klara av att prata om sitt såriga förflutna, om den respekt och tacksamhet för självklarheter som avkrävts honom, men han skyddade dem han trots allt hade band till bakom en mur av profaniteter. Marina bedömde att han var allt annat än en förrädare.

Anknytningen till det svenska samhället och till sin arbetsgivare var en annan sak, några samvetsqual vad den saken anbelangade skulle knappast komma att plåga honom. Samhällskontraktet var brutet sedan länge.

Tvärtom skulle hans karriär skapa en ypperlig möjlighet för honom att få sin efterlängtnade revansch, hämnd rentav, och chans att uppnå ett visst oberoende och att slippa bli uttråkad. Hon läste honom som en öppen bok, hans utbrott hade avslöjat honom.

Alex var kapabel nog att avancera till en hög position, både drivkraften och kompetensen fanns där. Hon kände sig tillfreds och signalerade med handen att det räckte, att hon förstått. Hans obändiga integritet imponerade, och hon sa att hon inte velat pressa honom men att hon varit tvungen, att det ingick i jobbet. Förklaringen accepterades och hon började i stället berätta om sin egen bakgrund.

Hon skildrade sin barndom i en välmående förort till Moskva, avsedd för de få lyckligt lottade i det jämlika kommunistisamhället. Beskrev hur hon undervisats i hemmet efter skolan. Hon behärskade sju språk vid nio års ålder, varav svenska var ett.

Hon berättade om sina frånvarande föräldrar, uppväxten med morföräldrarna och om resan hon gjort. Alex lyssnade andäktigt, konstigt nog kände han igen sig.

"Nu äter vi, du behöver inte säga mer", avrundade hon.

Följande dag fortsatte likt den föregående, längs fler kanaler och till fots bland andra gränder och över nya broar. Gondolerna passerade under dem på Ponte dei Pugni. Chiesa di San Barnaba låg framför dem, San Samualekyrkans klocktorn reste sig på andra sidan Canal Grande.

Ett trettiotal meter till vänster om dem stod vad som först såg ut att vara en fotograferande turist bland alla andra. Bägge kände igen honom från tåget, han hade suttit i samma vagn och verkade ha rest utan sällskap.

Senare, på *Gallerie dell'Accademia* vid Canal Grandes södra strand, dyker samme man åter upp. Ivrigt fotograferande och märkligt efterhängsen. När han lite försynt riktar kameran mot dem, undanröjs tvivlen. De är bevakade.

***

De ankom Florens vid lunchtid. Mannen med kameran syntes inte till, kanske hade de trots allt haft fel. Kanske var det bara en vanlig turist när allt kom omkring?

På Via de' Tornabuoni inhandlades ett par skräddarsydda kostymer från Brioni, skjortor, flera par handgjorda skor och breda sidenslipsar. Ett armbandsur från Patek Philippe hade köpts i Schweiz för en hög summa. Allt för att accentuera legenden och markera rätt typ av status.

De besökte Filippo Brunelleschis dome, byggd med tegel lagt i revolutionerande fiskbensmönster. Ett ingenjörsmässigt underverk för sin tid, som bar upp såväl de inneboende spänningarna som de magnifika freskerna över Basilica di Santa Maria del Fiore.

De beundrade den fem meter höga Davidstatyn som den då okände Michelangelo efter omfattande och detaljerade anatomiska studier av dissekerade människokroppar mejslade fram, ur ett enda block av carraramarmor, vid unga år på tidigt 1500-tal.

Han hade just fått syn på sin övermäktige fiende, kroppen var fortfarande avslappnad. Högerhanden precis på väg att spännas. Slangbellan som ännu vilade

på vänster axel skulle strax avfyras och med hjälp av en högre makt åstadkomma det omöjliga. Att, likt den dåtida republiken Florens, bekämpa dem som styrde med järnhand.

Efter att ha rört sig länge och över en stor yta, stod det klart för bägge två att den första känslan antagligen var korrekt. De var bevakade av åtminstone tre, möjligen fyra personer, som höll dem under ständig uppsikt. Marinas besvikelse gick inte att ta miste på, något rämnade inombords.

***

Knappt hinner han sätta sig i fåtöljen förrän hennes armar når runtom hans nacke och pannan nuddar hans. Hon ser på honom med druckna, allvarsamma och förväntansfulla ögon, och låter sig slungas ner till en mörk och primitiv fantasivärld av undergivenhet, aggressioner och behov av trygghet.

Aldrig tidigare hade hon mött någon med den oerhörda skärpan, lyhördheten och behärskade iskylan. Inga detaljer undgick honom. En man fullständigt öppen för intryck, oförutsägbart och pålitligt på samma gång. För första gången hade hon träffat någon som kommunicerade på hennes egen nivå, och hon upplevde en magisk närhet, kände sig bekräftad och sedd. Det bubblade av värme inombords, hennes liv betydde något igen.

Han lägger sin högra arm om hennes midja, vinkupan glider ur greppet så att glas och dryck far i golvet. Skärvorna dansar och rödvinet stänker. Överraskad, fast ändå inte mer än att han besvarar hennes outtalade krav.

***

Någon pressar sig mot dörren, Alex signalerar till Marina att vara knäpptyst. Snabba steg avlägsnar sig. Han greppar handtaget, försiktigt. Kikar ut. En skugga fladdrar längst bort i hotellkorridoren. Han drar på sig skjortan, kör in fötterna i skorna och snubblar till innan han återfår kontrollen. Rusar efter. Tar hissen till entréplanet.

Går ut på gatan och ser sig omkring i natten. Vem det än var som spionerat på dem, var människan som bortblåst. Alex funderar en stund, får en idé, växlar några ord med nattportieren som nickar och antecknar. Han återvänder till rummet.

"Vem intresserar sig för oss?"

Marina kastar en disträ blick. Svaret var givet.

***

En splitterny Ferrari 575 M Maranello F1, med sin hajlika front i klassisk rosso corsa, väntade i hotellgaraget. Alex erbjöd Marina att köra, trots allt var det ju hennes arbetsgivare som stod för fiolerna.

"Börja du, jag byter av sen", sa Marina och skrattade åt Alex lilla hyss.

Klackarna var lite för höga och dressen alldeles för åtsittande för effektiv bilkörning. Kostnadsposten skulle det gnällas över, men förhandlingsläget var gott.

Alex rättar till kostymen, öppnar varsamt dörren och försöker undvika att sätta feta avtryck i lacken. Det sandfärgade lädret doftar påtagligt i den förvånansvärt rymliga kabinen med sina detaljer av borstad aluminium.

Han vidrör innanmätet, drar försiktigt med fingertopparna över ratt och instrumentbräda innan han trär på bilhandskarna i skinn av peccary. Känner på växelspak och övriga reglage och försöker med alla sina sinnen absorbera monstret.

Han vänder sig mot Marina som ser en rävaktig glädje stråla bakom de polariserande mörkbruna linserna.

"Fan, nu drar vi!"

Motorn vrålar och tjuter mellan växlingarna. Accelerationen pressar dem allt hårdare mot de fasta stolarna. Han nuddar hennes hand, hon sluter sin om hans fingrar. De kör norrut i gryningen, mot Bologna och Milano. De känner sig fria.

Marina kastar en snabb blick genom passagerarsidans sidofönster, bilarna i innerfilen ser ut att stå stilla. Alex koncentrerar sig på körningen. Bägge småler. Han ger full gas, en polisbil försvinner i backspegeln. De skrattar gott.

De stannar vid Monzas legendariska F1-bana, hyr hjälmar och skyddskläder, och turas om bakom ratten för att testa bilens gränser. Himmelriket kanske fanns ovan molnen, men *Curva Grande, di Lesmo* och *Parabolica* stod inte långt efter.

***

De strövar omkring och utbyter tankar, doppar sig i bubbelpoolen och återhämtar sig i vilstolarna på sin privata takterrass. Solen sjönk snabbt och fick bergen på andra sidan Comosjön att glöda i gyllene färger. De hade skakat av sig sina förföljare och slappnade av.

De pratade nästan uteslutande ryska med varandra, Alex var alltmer bekväm med språket. De for vidare, Via Milano och Genua, längs Medelhavskusten, med korta avbrott i Vernazza och Pisa, via San Gimignano, till det likaledes högt belägna Volterra med citadell och vidsträckta vyer.

De promenerade bland stenlagda gränder och romerska ruiner innanför den välbevarade gamla stadsmuren. Över det gröna gräset låg daggen tung och

glittrande när de gjorde sig redo med hyrda cyklar. Fåglar tjattrade ljudligt och skuggorna föll långa i den tidiga timmen. Spaljéer med vinstockar ringlade över mjukt böljande kullar. Grusvägar, smala och slingrande, skar genom landskapet. Skörden av druvor pågick som bäst.

Robusta romanska kyrkor reste sig bland cypresser och olivlundar. Dimbankarna skingrades, solen bländade, kontrasterna växte sig skarpare och färgerna levde upp. De rastade under frodiga olivträdsbaldakiner och vilade i suset av pinjeträdens kronor.

Sötaktiga dofter av salvia och rosmarin blandades med blommig lavendel och aromatisk mynta. Fjärilsvingar fladdrade för vinden, humlor och bin surrade på flykt mellan bränsledepåer. Morgonens kortvariga svalka skulle snart besegras av sensommarsolens värme.

De for genom den toskanska landsbygden. Passerade Val d'Orcia, köpte på sig viner och olivoljor. Hittade ett rum för natten där stengolvet var ojämnt, med sotade väggar och en gjutjärnskrona som hängde från en handsmidd krok. Utanför fönstret spirade salvia och oregano ur handbundna tunnor.

Stjälkar sprängfyllda med röda plommontomater klättrade längs den knaggliga fasaden. Den citronöverväxta pergolan skuggade gräsmattan som ramades in av högresta solrosor och stockar med hängande klasar av blå Sangiovese-druvor.

De åt tillsammans med värdfamiljen, barn lekte under borden. Stenugnsbakat bröd med distinkt smak sköljdes ner med vällagrad chianti. Nykokt handgjord pasta serverades med sås på sardeller, vitlök, hempressad olivolja och smör. Tomaterna

var sötare än vanligt, salviabladen livligare och parmesanen skarpare. Småpratet under de doftande citrusfrukterna fortsatte till sena timmar.

De for mot Rom, stannade till vid Colosseum och flanerade omkring ett tag i Trastevere och Monti. Avnjöt enkel husmanskost på trattoria till tonerna av lokalbefolkningens barska humor och aldrig sinande åsikter. Pantheon, St. Peterskyrkan och Sixtinska kapellet passerade revy.

***

Alex sänkte garden alltmer, och i ruinerna av Trajanus forum började han så smått återge sin egen historia. Sakta, bit för bit, tecknade han sitt liv för Marina. Drog upp konturerna och närmade sig smärtpunkterna med försiktiga cirkelrörelser.

Antydde det mesta och utelämnade mycket. Berättade om en själslig ärrvävnad som inte slutat ömma, som aldrig tilläts läka. Från början önskad, en osynlig bifigur i föräldrarnas interna drama. Ett rep i en dragkamp utan slut. Exkluderad, och ignorerad i allt utom när det gällde att kränka hans gränser.

Han berättade för Marina vad hans far sagt efter skilsmässan. Att han betalade underhåll nu och att Alex därför inte fick komma dit längre, trots ett avstånd på endast ett par hundra meter. En kommentar som snart skulle visa sig överflödigt då Alex strax därefter flyttade till en annan ort.

Världen han hamnade i var annorlunda, borta var villaträdgården, den egna lekplatsen och tryggheten. Allt det där byttes mot asfalt, grå betong och ogästvänliga lekplatser där leksakerna fick fötter så fort man tittade bort.

I den nya skolan hade förväntningar och krav bytts mot förvaring och kravlöshet. Gränsen mellan de som räknades och de som inte gjorde det var tydlig. Alex hade hamnat på fel sida.

Årtiondet som följde skulle härda honom, han skulle falskeligen anklagas för en kamrats död men lyckades ta igen det genom att ha ihjäl en vuxen genom en lyckträff med kniv. Det sista, som gjordes i självförsvar, blev en källa till lugn och en vattendelare mellan före och efter. Alex visste att han kunde göra om det, hur många gånger som helst om han tvingades.

Han murade in sina känslor, konstruerade barriärer mellan sig själv och den konstanta stress som oavbrutet närdes av gnäll, klagan och olösliga konflikter mellan familjemedlemmar med sin triangulära kommunikation, där plötsliga anklagelser kom via ombud och ofta när man minst anade.

Manipulationer tillhörde vardagen, möjliggörarna fanns överallt, *sanningar* bet sig fast, allt var svart eller vitt, ingenting fick komma ut. Rädslan för skammen var större än allt annat.

Han blev till en skicklig tjuv och använde sitt rykte till att skaffa sådant han behövde eller bara ville ha, kände doften av rädsla likt ett rovdjur. Lärde sig läsa omgivningen, duckade alla kulor. Hårdnade. Ständigt på sin vakt. lakttog. En kameleont som knöt sina band löst. En överlevare.

***

"Allt, det mesta i varje fall, handlar om bakgrund. Om hur du växer upp och vem du lär känna i tidig ålder. Om föräldrar och andra som ställer upp, krattar manegen och curlar. Med rätt föräldrar och rätt uppväxt behöver du inte visa några framfötter för

att ta dig vidare, då skjutsar någon annan. Växer du upp i ett dysfunktionellt hem utan kontakter måste du ha tur, vilket ju naturligtvis en och annan har. Nästan ingen har förtjänat sin framgång på egna meriter.”

”Dessutom...”, lade han till.

”Ja?”

”Så förstärker politiken de mekanismerna, inte minst genom att inte erkänna dem.”

Marina tänkte på hur hennes eget liv skulle teta sig om hon själv vuxit upp med en alkoholiserad och misshandlande far, som så många andra. Med en mor med psykiska problem, kanske som resultat av slagen. Hon skulle i vart fall aldrig gjort karriär inom underrättelsetjänsten, någon hemundervisning hade det aldrig blivit tal om.

Tidigare glasklara detaljer hade visserligen grumlats med åren, men livet kunde fortfarande vara som en kvävande dimma som när som helst och utan minsta förvarning kunde attackera likt en vild best som pressade honom mot marken för att slita inälvorna ur kroppen.

***

Trots att rapporterna från Italien pekade mot att Marina och Alex kommit varandra långt närmre än vad situationen krävde, påstod Marina att Alex inte sagt någonting alls om sin bakgrund. Endast vagt antytt att han skulle stå pall hur hårt det än blåste, och mer eller mindre garanterat att han aldrig skulle backa ur, *förutsatt att han upplevde projektet som sitt eget.*

Hon hade tryckt på det där sista. Att redogöra för hur hon kommit fram till sin slutsats var tydligen svårare, underrättelsechefen fick intrycket av att hon dolde något. Dessvärre hade bevakningen avslöjats, vilket de inte varit sena att utnyttja.

Han vändades över att skriftligen tvingas redovisa händelserna, att Marina och Alex haft fräckheten att hyra en Ferrari och därefter försvunnit under flera dygn, norrut och med en hastighet som omöjliggjorde förföljande.

När räkningarna skulle betalas hade det visat sig att de hyrt in sig i en dyr svit vid Comosjön. Roat sig på Monza och köpt en uppsättning nya däck hade de tydligen också hunnit med. En ren provokation som knappast skulle tas väl emot i Moskva.

Om svenska myndigheter fick reda på vem Marina egentligen var, skulle hela projektet gå till spillo. Än värre var att hans egen karriär skulle spolieras. Han var tvungen att prata allvar med bägge två, och bad en stilla bön om att det skulle räcka.

***